

4 Stories



Obsah



4 Projekt Dancing Histor(y)ies
oživuje kulturu v regiónech tancem



6 Ženy a matky
v současném českém filmu



10 Divadlo jako prostor
pro mladá



12 Spolu za jeden provaz.
Češi ve (festivalových) sítích



15 Z českého regionu do celé Evropy:
Rozkvět cisterciáckého dědictví



17 Animation HUB: Nový online
svět animovaného filmu

Stories, které jsme pro vás připravili již počtvrté, přináší několik vybraných příběhů z desítek českých projektů, které byly podpořeny v grantovém programu Evropské unie Kreativní Evropa, a to ve dvou hlavních částech MEDIA a Kultura. Část MEDIA podporuje evropskou kinematografii a audiovizuální průmysl, Kultura se zaměřuje na mezinárodní projekty v ostatních oblastech kulturních a kreativních odvětví.

V příbězích, které jsme pro vás vybrali z oblasti audiovizuálního průmyslu, si můžete přečíst o úspěšných režisérkách a jejich cestě k realizaci celovečerních filmů různých žánrů, o fungování festivalových sítí, do nichž jsou zapojeny hned čtyři české festivaly, a také o inovativní online platformě animovaných filmů Animation HUB. Ve vybraných příbězích z kulturní oblasti pak o projektu, který propojuje archeologické památky s tancem a zapojuje místní komunity do živého kulturního dědictví, o českých divadlech, která hledají nové cesty, jak přiblížit scénické umění mladému publiku prostřednictvím mezinárodní spolupráce, a o projektu, jenž oživuje historické recepty mnišského řádu a spojuje tak venkovské regiony střední Evropy skrze společnou gastronomickou tradici.

Věříme, že pro vás tyto příběhy budou inspirací a dozvíte se z nich více o významu a dopadu programu Kreativní Evropa, ze kterého české organizace mohou již mnoho let čerpat podporu na své kulturní projekty s mezinárodním přesahem.

Přejeme vám pěkné čtení!

Vladka Chytilová a Marie Silondi

Kancelář Kreativní Evropa





420PEOPLE

Tanec v rozvalinách:

Projekt Dancing Histor(y)ies oživuje kulturu v regionech tancem

Projekt Dancing Histor(y)ies propojuje archeologické památky a scénické umění. Cílem projektu, jehož českým účastníkem je soubor 420PEOPLE, je podpořit ve vybraných lokalitách spolupráci s místními obyvateli, upozornit na jedinečné příběhy místního kulturního dědictví a oživit je prostřednictvím tance. Projekt má zároveň vytvořit opakovatelný model, který zapojí místní komunity do umělecké tvorby a vědomého využívání kulturního dědictví.

Projekt realizovaný v letech 2023–2025 podporuje evropský dialog mezi umělci – podílí se na něm třináct institucí z jedenácti různých evropských zemí. Společné aktivity zahrnují workshopy, rezidence a závěrečné festivaly; tančí se přímo na archeologických nalezištích. V květnu 2025 se festival uskutečnil i v Česku, na hradě Lipnice nad Sázavou, kdy představil site-specific představení Cesta. Součástí festivalu byly komentované procházky, prohlídky hradu, sochařské dílny nebo koncert.

Český soubor 420PEOPLE se do projektu Dancing Histor(y)ies zapojil díky oslovení od koordinátorky minulého projektu (CLASH), taktéž podpořeného programem Kreativní Evropa Kultura. „*Hledali partnery napříč Evropou pro jedinečný pilotní projekt, který propojuje archeologické naleziště a historické památky, současný tanec a pohybové divadlo a má v sobě také velmi kvalitní evaluační složky, které budou víceletý proces pozorovat a vyhodnocovat,*“ říká ředitelka souboru 420PEOPLE Marta Lajnerová.



Od archeologických nalezišť k živému tanci

420PEOPLE



„Projekt zahrnoval poznávací fázi, kde jsme se v prvním roce nejprve seznamovali s konkrétní historickou lokalitou, jejími obyvateli, kulturním životem, ale i anomáliemi a odlišnostmi od našeho přístupu ke komunitnímu životu. A hledali jsme spojitosti, zajímavosti a inspiraci pro následnou tvorbu,“ vysvětluje Marta Lajnerová.

Poté následovaly dva ročníky festivalu, jeden pilotní a druhý (v roce 2025) pak už v plné verzi. „Celkem jsme za dva roky připravili šest nových celovečerních představení na čtyřech lokalitách,“ upřesňuje Marta Lajnerová. „S každým představením se také pojily tři třídní workshopy a pak týden na lokaci před premiérou. O premiéry jsme se podělili se třemi choreografy 420PEOPLE – Simonou Machovičovou, Sylvou Šafkovou a Václavem Kunešem. Tanečníci byli na roztrhání, protože jsme je také vysílali na zmíněné třídní workshopy na vybrané lokality. Souběžně jsme také plnili náš hrací plán v Praze a českých regionech,“ přibližuje práci na projektu na pozadí běžného provozu souboru Lajnerová.

Zanechat kus sebe

„Bavilo nás získávat osobní vazby v každé lokalitě, kterou jsme navštívili, a zároveň tam také zanechat kus nás,“ říká umělecký ředitel a zakladatel souboru Václav Kuneš. „Zajímavé je také vidět, jak máme odlišné myšlení. To je dané zkušenostmi. Nejde jen o popularizaci památek, primárně jde o to, nastartovat v těchto lokalitách téměř jakoukoliv kulturní spolupráci s místními obyvateli, s vybranou památkou, ojedinělým místem. My všichni umělečtí partneři k tomu přispíváme právě těmi spolupracemi s lokálními entitami, které se připravují téměř celoročně, to vše následně kulminuje Festivalem Dancing Histor(y)ies,“ vysvětluje Kuneš.

Díky projektu mohli členové souboru 420PEOPLE potkat taneční profesionály z dalších zemí a vyzkoušet si vzájemnou spolupráci. „Vzhledem k rozsáhlosti projektu trvalo docela dlouho, než jsme se s dalšími partnery projektu opravdu poznali. Výsledek celého projektu určitě splnil naše očekávání, i když byl poměrně náročný. Projekt obsahoval činnosti, které v běžném provozu souboru neděláme, objem práce několikanásobně narostl, ale už se to opět zklidnilo a blížíme se k cílové metě projektu,“ vysvětluje Václav Kuneš. A který zážitek považuje osobně za výjimečný? „Těch je! Ale jsou myslím pro každého tak nějak osobní, interní... za mě třeba došlo k uzavření určitého životního cyklu naší kmenové tanečnice Francescy Amy Amante. Na začátku projektu vedla workshopy v Meridě ve Španělsku s místními ženami, matkami, poté se sama stala mámou a nyní uzavřela celý projekt jako sólová interpretka poslední premiéry v rámci Dancing Histor(y)ies.“

420PEOPLE



„Občas je to extrémně náročné.“

Ženy a matky v současném českém filmu

V poslední době vznikly tři velmi úspěšné filmy různých žánrů, které spojuje nejen to, že byly podpořeny programem KE MEDIA, ale i ženy na pozici režisérky. Ve svém hraném debutu *Rok vdovy* se původně dokumentaristka Veronika Lišková ponořila do světa ženy, která nečekaně ztratí svého partnera a musí se vypořádat s praktickými i citovými problémy. Klára Tasovská natočila svůj první samostatný celovečerní dokument *Ještě nejsem, kým chci být* jako strhující černobílý portrét nekonvenční fotografky Libuše Jarcovjákové. A animátorka Kristína Dufková ve filmu *Život k sežrán*í hravou a něžnou formou zachytila nástrahy dospívání.

V

šechny filmy získaly pozornost doma i v zahraničí. *Rok vdovy* Veroniky Liškové byl nominován na cenu pro nejlepší první a druhý film na Varšavském filmovém festivalu, získal Českého lva pro nejlepší herečku a dvě Ceny české filmové kritiky. Klára Tasovská si odnesla Českého lva za nejlepší dokument, její film byl uveden na Berlinale v sekci Panorama a získal ceny na festivalech Viennale, Torino Film Festivalu, NewFest: New York's LGBT Film Festivalu a dalších. Kristína Dufková byla za svůj celovečerní debut oceněna na festivalu Tallinn Black Nights, byla nominována na European Film Award za nejlepší animovaný i celovečerní film a film získal dva České lvy.

Co tyto úspěšné ženy, které jsou zároveň všichni matkami, spojuje? Nepochybně postavení ženy v pozici režisérky celovečerního filmu v České republice, což je stále pozice mírně řečeno komplikovaná. Zajímavá fakta vyplynula z nedávné studie *Rodičovství v audiovizi*, která vznikla ve spolupráci profesních organizací Asociace producentů v audiovizi (APA), Asociace režisérů a scenáristů (ARAS), Asociace filmových střihačů (AFS) a Rady animovaného filmu, a mapovala období v hraném filmu v letech 1993 až 2023. Podle této studie, která byla podpořena také Státním fondem audiovizí, jsou rodiče pracující v audiovizi jen těžko schopní skloubit práci s péčí o děti. Trpí zejména pracovní kariéra žen – matek, které ztrácejí kontakt s oborem, protože otců, kteří v oboru audiovizí pečují o děti, je pouze 5 %. Podle výzkumu byl celkový podíl žen v hlavních profesích v českém hraném filmu v daném období 16 %.



Ještě nejsem, kým chci být

„Kdybych nebyla žena, která se rozhodla mít děti, patrně bych k dnešnímu dni měla natočeno o nějaký ten film více,” říká autorka Roku vdovy Veronika Lišková. „Jediný možný půdorys fungování je pro mě takový, kdy mám paralelně k přípravě a realizaci svých filmů vždy minimálně jednu stabilnější práci. Nemohu být pravidelně pryč o víkendech a nocích. Mám nicméně to štěstí, že můj manžel je scenárista a velmi dobře chápe, co natáčení obnáší. Stejně jako já má paralelně k psaní pevnější práci. Občas je to extrémně náročné a s postupujícím věkem postupně cítím nutnost opravdu zvažovat, kolik si toho mohu nabrat, aby se to dalo zvládnout,” dodává Lišková.

Přestože situace je asi nejméně příznivá v oblasti hraného filmu, kterého se týká i citovaná studie, komplikace vnímá i dokumentaristka Klára Tasovská, která říká: *„Vystala přede mnou velká otázka, která je ale nejen u filmařské profese – jak být plnohodnotnou tvůrkyní a zároveň matkou. Je pravda, že v období rodičovské, ale i později, jsem se z časových i osobních důvodů uchýlila k jiným profesím u filmu, než byla režie - třeba k dramaturgii nebo střihu.”*

O něco příznivější prostředí panuje podle Kristiny Dufkové v animovaném filmu. *„V animaci pracuje hodně žen, nemám pocit, že by muži v tomto oboru měli nějaké výhody,” říká animátorka. „Cítím se asi stejně jako kdokoli, kdo shání na svůj projekt peníze a stále dokola přesvědčuje okolí, že ten projekt, kterému věří, má smysl a že ho zvládne udělat,” dodává Dufková.*

Poprvé s herci

Čím byly filmy pro své tvůrkyně nové a specifické? Pro Veroniku Liškovou šlo o první počín na poli hraného filmu. „Musela jsem si najít svůj vlastní přístup k práci s herci a vytvořit bezpečný prostor, v kterém se budu schopná pohybovat já i oni,” vysvětluje Lišková. „Pro realizaci Roku vdovy se nám pak podařilo vytvořit poměrně komorní štáb a během natáčení jsem se necítila výrazně jinak než u svých předešlých dokumentárních projektů. Nicméně jsem intenzivně vnímala, jak je práce na hraném filmu náročnější s ohledem na časovou délku financování, a také co se týče vnějšího tlaku a očekávání ve vztahu k budoucí distribuci,” říká Lišková.

A proč se rozhodla zpracovat právě nelehké téma vdovství? „Sama jsem zažila zkušenost s předčasným odchodem člena rodiny a od té doby jsem hledala námět, který by dokázal přenést na plátno onu dost archetypální, a přesto ve společnosti velmi málo komunikovanou zkušenost truchlení. Když jsme pak se scénáristou Eugenem Liškou narazili na deníky publikované pod názvem Rok vdovy, objevili jsme v nich dostatečně nosný realistický půdorys pro scénář,” říká režisérka.

Podpora KE MEDIA ve fázi vývoje umožnila tvůrcům důstojně překlenout tuto první náročnou část příprav. „Toto období vnímám jako klíčové. Díky podpoře jsem mohla natočit ukázkou a vyzkoušet si tak práci s různým typem scén a prověřit si současně volbu štábu. Také jsme mohli strávit delší dobu se scénářem, začít s důkladnějším castingem a obhlídkami. Z vývoje jsme rozhodně vyšli mnohem lépe připraveni na realizaci,” říká Lišková.

Poprvé producentkou

Pro Kláru Tasovskou byl nekonvenční černobílý portrét originální fotografky Libuše Jarcovjákové nejen jejím prvním samostatným režisérským počinem (dosud pracovala v tandemu s Lukášem Kokešem), ale vyzkoušela si v něm i roli producentky. Spolu s Lukášem Kokešem film produkovali pod hlavičkou Somatic Films. Nápad založit si produkční společnost vnikl za pandemie. „Když přišel námět na zpracování filmu o Libuši (Jarcovjákové), začali jsme doma s Lukášem Kokešem přemýšlet o tom, že vezmeme riziko na sebe a zkusíme vytvořit film výhradně z fotek v naší vlastní produkci. Těžko se to totiž vysvětlovalo a výsledek se zdál pro mnohé kolegy nejistý. Chtěla jsem mít úplnou kontrolu nad projektem a zároveň úplnou svobodu tvorby. A tak vznikl Somatic Films, u nás doma, jednoho večera, v kuchyni,” přibližuje vznik firmy Tasovská. Momentálně Somatic připravuje další 4 celovečerní filmy, z nichž 2 jsou už ve fázi výroby.

Podpora z programu KE MEDIA pomohla Tasovské významně rozšířit rešeršní práce na filmu. „Potřebovali jsme prozkoumat celý, do určité míry ještě nezdigitalizovaný archiv naší protagonistky. Díky podpoře jsem mohla archiv procházet a začít ho zpracovávat pro účely filmu. Mohli jsme si dovolit důkladnější vývoj, experimentování se střihem a zvukovým designem hned na začátku. Vytvořili jsme osmiminutovou ukázkou, která nám pomohla prezentovat celý koncept našim koproducentům,” vysvětluje Tasovská.



Rok vdovy



Poprvé celovečerní animace

Kristina Dufková má za sebou několik krátkých filmů, *Život k sežrán* byl její první samostatný celovečerní film. Jak dlouho trvala práce na něm a v čem to bylo obtížnější než práce na krátkometrážních projektech? „Hledala jsem námět na svůj celovečerní film a narazila jsem na knížku Mikaela Olliviera *Život k sežrán*. Hned po přečtení jsem věděla, že přesně tohle téma chci zpracovat. Četla jsem knihu společně se svou dcerou, která byla ve věku hlavní postavy, a přišlo mi fajn na její otázky ohledně puberty odpovědět tímto filmem,” říká Dufková. „Práce na filmu trvala 13 let, mezitím mi dcera odrostla, ale jsem ráda, že jsem film dokončila a dovedla ho až do kin. Nejtěžší bylo na začátku přesvědčit spoustu lidí, že ta látka je vhodná pro animaci, i když to na první pohled třeba nevypadá,” dodává režisérka.

Podle producenta Matěje Chlupáčka podpora KE MEDIA pomohla projektu nejen k řádné realizaci vývojové fáze projektu, která trvala v případě tohoto filmu nestandardně dlouhou dobu, ale i ke zvýšení vizibility projektu. „Evropská podpora již ve vývoji nám pak pomohla nalákat další partnery i zahraniční fondy, což výrazně přispělo k financování celého projektu,” říká Chlupáček.

Výhledy na lepší zítřky?

Dle v úvodu zmíněné studie se ukazuje, že za posledních pár let došlo v postavení žen, respektive rodičů, k mírným pozitivním změnám, například v případě scenáristek se jejich podíl zvýšil až na 30 %. To je podle vedoucí výzkumného projektu Terezy Czesany Dvořákové optimistické, protože „scenáristky jsou vedle producentek a režisérů těmi, které statisticky nejvíce ovlivňují, kolik dalších žen bude na projektech pracovat, a také to, jaké bude základní téma a jestli protagonisté filmu budou muži nebo ženy”.

V pozitivní vývoj věří i Veronika Lišková. „Až do minulého roku, kdy se v Česku začalo více mluvit o tom, že by se třeba na hlídání dětí mohlo myslet ve výrobním rozpočtu, mě nikdy nenapadlo, že by to mohlo jít i jinak,” říká Lišková. „Jestli se to jednou povede, tak to bude krásné a já se budu radovat za všechny mladší kolegyně, které tu cestu budou mít v tomto smyslu o něco méně náročnou než já,” věří režisérka.



Život k sežrán

Tvorba pro mladé diváky je specifický obor, kterému se věnuje nemnoho scén v Česku. Patří k nim královéhradecké Divadlo Drak a plzeňské Divadlo Alfa, obě jsou zároveň účastníky mezinárodních projektů podpořených v programu Kreativní Evropa Kultura.



Projekt 3Place (Divadlo Drak)

Mezinárodní projekt 3Place (Performing Arts as the Third Place for the Young Audience), do kterého je zapojeno Divadlo Drak, vznikl s cílem zkoumat, jak může divadlo fungovat jako takzvané „třetí místo“ pro mladé. Tedy jako prostor mezi domovem a školou, kde mladí lidé tráví čas, cítí se bezpečně, mohou být sami sebou a sdílet společné zážitky. Iniciátorem a vedoucím projektu je norská síť pro múzická umění Scenekunstbruket a k ní přidružené Kloden teater, dalšími členy jsou německé divadlo Junges Ensemble Stuttgart a české Divadlo Drak v Hradci Králové.

„Projekt je rozdělen do tří tematických oblastí, z nichž každou garantuje jeden z partnerů,” vysvětluje ředitel Divadla Drak Tomáš Jarkovský. „3Place Artistic je zaměřený na uměleckou tvorbu (garantem je naše divadlo), 3Place Involving je orientovaný na zapojení mladých lidí do procesu vzniku díla i do provozu organizací, a nakonec 3Place Physical, který je věnovaný fyzickému prostoru, jeho architektuře a uspořádání (garantem je Scenekunstbruket).“

„Každé téma bylo rozpracováno v rámci tematického kempu, který probíhal vždy u jednoho z partnerů. Kempy představovaly třídní setkání profesionálů ze všech zapojených organizací a mladých lidí z cílové skupiny, a zahrnovaly workshopy, diskuse a setkávání. Program každého kempu byl připraven s důrazem na tematickou oblast garantovanou pořádající organizací,” vysvětluje Tomáš Jarkovský.

Součástí projektu byly také návštěvy festivalů a prezentace určené odborné veřejnosti. Vedle těchto fyzických akcí probíhala série digitálních workshopů – online setkání pořádaná přibližně jednou za dva měsíce. A v neposlední řadě také tzv. “field work”, tedy práce každého partnera na vlastních aktivitách v rámci jeho provozu a potřeb.

„Projekt pro nás byl mimořádně přínosný,” říká ředitel divadla Jarkovský. “Získali jsme inspiraci od všech partnerů a řada diskutovaných témat se stala součástí provozu našeho divadla. Výsledkem je výrazný nárůst návštěvnosti cílové skupiny, pro kterou jsme rozšířili programovou nabídku. Zavedli jsme také studentské předplatné a po vzoru Německa se nám postupně vytváří okruh mladých lidí, kteří s námi spolupracují jako dobrovolníci či brigádníci. Navíc jsme změnili způsob participativní tvorby s teenagery – představení teď vznikají projektově, a ve spolupráci našich lektorek přímo s členy uměleckého souboru, což je novinka, ke které nás inspiroval právě projekt 3Place.”





Divadlo Drak



Projekt TRANSPORT (Divadlo Alfa)

Mezinárodní síť divadel, která propojuje loutkové divadlo, ekologické myšlení a evropskou spolupráci, vznikla pod vedením Lutkovno gledališče Ljubljana (Slovinsko). Českým partnerem projektu je Divadlo Alfa z Plzně, účastní se ho také soubory z Polska, Estonska, Litvy a dalších evropských států. Do projektu je zapojeno celkem 13 partnerů. Projekt prostřednictvím šesti originálních loutkových inscenací pro mladé diváky zkoumá dvojí roli dopravy – jako motoru globalizace i zdroje ekologických problémů. Cílem není jen vytvořit sérii představení, ale také vyvinout nový model mezinárodní spolupráce, který minimalizuje ekologickou stopu kulturní produkce.

Českou část projektu představuje inscenace Divadla Alfa – Transport: Bod zlomu, určená pro mladé diváky nad 14 let. Inscenace přivádí diváky do fiktivního soudního procesu s představitelům energetické korporace obviněným z ekologické katastrofy. Inscenace klade otázky, které přesahují divadlo: *Kdo nese odpovědnost za dopady ekologických katastrof? Jakou roli v nich hrajeme my – spotřebitelé, občané, tvůrci?*

Na představení navazuje edukační workshop, který přibližuje téma těžby a přepravy ropy, její dopady na životní prostředí i možnosti udržitelnějšího životního stylu. Stejně jako celý projekt TRANSPORT i Bod zlomu inspiruje k přemýšlení o globální propojenosti a osobní odpovědnosti.

Jedním z klíčových cílů projektu je také udržitelná přeshraniční produkce. Tvůrci zkoumají možnosti využití 3D tisku v divadelní tvorbě, analyzují logistiku, materiály i procesy výroby a přizpůsobují je tak, aby vznikalo méně odpadu, emisí CO₂ a nákladů. Součástí iniciativy je také digitální banka produkčních prvků, otevřený archiv návrhů a 3D modelů, které mohou využít další evropská divadla. Projekt zároveň zakládá platformu zelených festivalů, které spojují umělecký a ekologický rozměr a přizpůsobují své koncepce principům udržitelnosti – od šetrné logistiky po ekologické doprovodné programy.



Divadlo Alfa



Spolu za jeden provaz. Češi ve (festivalových) sítích

Filmové festivaly jsou skvělým a populárním způsobem, jak nabídnout evropské artové filmy širšímu publiku. I diváci, kteří na jednotlivé filmy do kina nepřijdou, si nenechají ujít svůj oblíbený festival. V programu Kreativní Evropa MEDIA se v oblasti festivalů střídají výzvy na podporu jednotlivých festivalů a festivalových sítí. Ve výzvě Networks of European Festivals v roce 2024 uspěly čtyři české festivaly, z toho dva v rolích koordinátora.

Doc Alliance Festival Network, kterou koordinuje český DOC.DREAM provozující MFDF Ji.hlava, byla v roce 2024 podpořena částkou 432 000 eur; tato síť byla podpořena i v předchozí výzvě v roce 2022. Podruhé byl podpořen i Anifilm jako součást Animation Festival Network (síť podpořena částkou 570 952 eur). V první i druhé výzvě byl podpořen také Zlín Film Festival jako člen sítě dětských filmových festivalů Screen the Future – European Children Film Festival Network (síť podpořena částkou 683 125 eur). Absolutním nováčkem ve výzvě je Asociace českých filmových klubů (AČFK) s novou sítí Archive Film Festival Network zaměřenou na filmové dědictví, která získala 390 000 eur.



Oživit historii: Archive Film Festival Network

„Na každý nový film, který uvidíte, byste měli zhlédnout jeden starý,” prohlásil Wim Wenders, jehož citát se stal mottem sítě Archive Film Festival Network (AFFN). Tato nová festivalová síť je zaměřená na téma archivních filmů a filmového dědictví. Koordinátorem sítě je česká AČFK provozující Letní filmovou školu (LFŠ) se sídlem v Uherském Hradišti, dalšími členy jsou italský Bergamo Film Meeting, francouzská FEMA La Rochelle a finský Midnight Sun FF.

„Během pandemie se začalo proslychat, že individuální podpora festivalů bude postupně zrušená. Přestože k tomu nakonec nedošlo, začali jsme přemýšlet, jak vytvořit smysluplnou síť, ve které budeme figurovat,” říká programový ředitel AČFK Jan Jílek ke vzniku sítě. *„Vydefinovali jsme si téma archivního filmu a „film heritage”, které je pro LFŠ signifikantní, oslovili jsme možné partnerské festivaly, z nichž s některými jsme již spolupracovali dříve, a v roce 2022 jsme se poprvé společně sešli na LFŠ,”* vysvětluje Jílek.



Anifilm



Letní filmová škola

Co přinese podpora sítě konkrétně Letní filmové škole, kterou organizuje AČFK? „Benefitů je celá řada,” říká marketingová ředitelka AČFK Silvie Suchnová. „Jde například o možnost vytvořit speciální archivní obsah prezentovaný na všech festivalech z naší sítě nebo intenzivní networking s partnerskými festivaly na síťových aktivitách, ale i posunutí LFS do evropské ligy a zvýšení povědomí o festivalu mezi evropským publikem. Role koordinátora evropské sítě je velká výzva pro celý tým,” dodává Suchnová.

Síť AFFN bude podporovat společné aktivity zapojených festivalů, jako například sdílená programová sekce AFFN Presents, jež představí kolekci několika filmů, které se budou prezentovat na každém festivalu ze sítě. Dále půjde například o edukační programy, sdílet se budou také aktivity zaměřené na filmové profesionály – panely, přednášky ad.

Edukace a networking v animaci

Animation Festival Network (AFN) sdružuje pět nejvýznamnějších festivalů ze střední a východní Evropy věnovaných animaci: World Festival of Animated Film – Animafest Zagreb (Chorvatsko), který je koordinátorem sítě, dále český Mezinárodní festival animovaných filmů Anifilm, Fest Anča International Animation Festival (Slovensko), Animest International Animation Film Festival (Rumunsko) Animateka a International Animated Film Festival (Slovinsko). Síť byla formálně založena v roce 2020 a podpořena pilotní výzvou programu Kreativní Evropa MEDIA pro festivalové sítě už v roce 2020.

Spolupráce s festivaly zapojenými do sítě probíhá na několika úrovních. „Máme společné projekty, například sérii workshopů GoCritic! určenou novinářům a novinářkám nebo AFN Edu, který je určen zástupcům vybraných škol, pro které pořádáme na všech našich festivalech vzdělávací programy – letos na Anifilmu například seminář na téma Duševní zdraví v audiovizí,” říká Malvína Balvínová, dramaturgyně Anifilmu. „Dalším bodem spolupráce je distribuce středo- a východoevropských filmů, a to jak v edukativních pásmech pro děti, tak ve výběrech filmů žen-režisérek (ten koordinuje Anifilm).” dodává Balvínová. Všechny své aktivity prezentuje AFN v rámci stánku na Clermont-Ferrand Short Film Market a v Annecy na trhu MIFA.

Evropské filmy do škol

Svou síť mají i filmy pro děti a mládež. Úspěšným českým zástupcem je Zlín Film Festival, který je členem sítě Screen the Future – European Children Film Festival Network. Jejím koordinátorem je řecký Olympia Festival a dalšími členy jsou Schlingel Film Festival (DE), Young Horizons (PL), Cinemira (HU), Cinekid (NL) a Youth Film Festival Antwerp (BE). „Cílem výzvy bylo vytvoření platformy pro pedagogy k využití krátkých filmů ve výuce,” říká umělecká ředitelka ZFF Markéta Pášmová. „V následujícím dvouletém období budeme pokračovat v projektu evropské filmy do škol a budeme spoluorganizovat speciální Warehouse workshop. Jedná se o několikadenní workshop, který sdružuje pedagogy, filmaře a kreativce, aby sdíleli nápady, spolupracovali a zkoumali inovativní přístupy k filmovému vzdělávání dětí a dospívajících,” dodává Pášmová. „Finance z programu KE MEDIA nám umožnily nakoupit mj. licence na filmy po dobu 5 let, odbornými lektory připravit materiály pro pedagogy a pracovní listy pro žáky, které jsou součástí balíčku ke každému filmu. Navíc díky finanční podpoře můžeme realizovat videotéku, která je přístupná pedagogům zdarma,” upřesňuje Pášmová.



Zlín Film Festival

Snění o dokumentárním filmu

Festivalová síť Doc Alliance Festival Network, jejímž koordinátorem je česká společnost DOC.DREAM provozující MFDF Ji.hlava, vznikla jako výsledek partnerství sedmi klíčových evropských festivalů: CPH:DOX (DK), Doclisboa (PT), Millennium Docs Against Gravity FF (PL), DOK Leipzig (DE), FIDMarseille (FR), MFDF Ji.hlava a Visions du Réel (CH – grantu KE MEDIA se ale účastní pouze šest festivalů, protože Švýcarsko není členskou zemí programu). Cílem iniciativy Doc Alliance je podpora a propagace kvalitních autorských dokumentárních snímků.

Od roku 2008 uděluje Doc Alliance cenu Alliance Selection Award určenou pro nejlepší evropský dokument, nominovaný každým z festivalových členů platformy. Udělování ceny zůstává jedním z hlavních zájmů aliance i v nadcházejícím období, věnovat se ale chce i dalším aktivitám. Jednou z nich je prohloubení a rozšíření spolupráce s hostujícími festivaly, jako se to podařilo v roce 2023, kdy byl hostujícím festivalem DokuFest Kosovo, který také nominoval své filmy na cenu. Dále se chce aliance věnovat výzkumu v oblasti networkingu, rozvíjet online a offline setkání členů festivalové sítě a vytvářet veřejně dostupné materiály o festivalové práci.

MFDF Ji.hlava



Z českého regionu do celé Evropy:

Rozkvět cisterciáckého dědictví

Jaké kulinařské dědictví nám zanechali mniši z řádu cisterciáků? To zkoumá a veřejnosti zpřístupňuje projekt Kulinařské dědictví cisterciáků ve střední Evropě (CulHerCis22). U zrodu projektu mezinárodního rozsahu stála komorní česká organizace MAS Rozkvět.

Zkoumání kulinařského dědictví je součástí aktivit rozsáhlé sítě CISTERSCAPES – Cisterciácké krajiny spojující Evropu. Ta vznikla v roce 2019 a důkazem jejího úspěchu je i označení Evropské dědictví (EHL), které získala v roce 2024 od Evropské komise. Evropský dosah sítě CISTERSCAPES je současně silným signálem pro kulturní práci ve venkovských oblastech. Bez nadsázky lze říci, že jde o více než kulturní projekt – je to evropský model úspěchu. CISTERSCAPES jsou dnes se svými 17 partnery v pěti zemích symbolem živé evropské spolupráce a společně navazují na ducha cisterciáckého řádu, který již ve středověku šířil znalosti, řemesla a kulturu přes hranice.

„Vývoj je skutečně dynamický,” říká koordinátorka projektu Kulinařské dědictví cisterciáků ve střední Evropě (CulHerCis22) Marta Krejčíčková, zástupkyně organizace MAS Rozkvět z.s., která je jedním ze tří partnerů a také hlavním žadatelem projektu. Dalšími dvěma partnery jsou katedra Gastrosophie z Paris Lodron University Salzburg (Rakousko) a Landkreis Bamberg (Německo). Cílem jejich společné činnosti je zvýšit přístup veřejnosti k evropskému kulturnímu dědictví - kulinařské kultuře rozvíjené v cisterciáckých klášterech a krajíně a aktivní účast na jejím tvůrčím využití.

Klášterní kuchyně a virtuální realita

Projekt není „jen“ o jídle, ale jeho cílem je zapojit veřejnost do nového čtení starých receptur a zážitkových kulinařských akcí. Vznikla například online databáze čítající 750 původních receptur, dále unikátní kuchařská kniha, která provádí čtenáře napříč středoevropskými cisterciáckými klášterními krajinami, a také 3D modely klášterních kuchyní a refektářů. „*Kuchařská kniha je dostupná jak online, tak tiskem třeba v místních knihovnách v cisterciáckých krajinách nebo k nahlédnutí ve vybraných gastroprovozech v Čechách, Rakousku i Bavorsku,*“ vysvětluje Krejčíčková. Uskutečnila se také série eventů, kde měli účastníci možnost ochutnat receptury s využitím místních a sezónních produktů, a také si vyzkoušet jejich přípravu.

Kulinařské dědictví cisterciáků



Dalším významným prvkem projektu je zapojení mladé generace a využití moderních technologií. „Náš edukační tým otestoval ve spolupráci s více než desítkou škol několik dílčích osvětových programů, které přiblížily kulturu cisterciáků a jejich kulinařské dědictví širšímu spektru věkových skupin. Také tyto edukační materiály jsou dnes volně šiřitelné a dostupné na našich webových stránkách www.cisterscapes.eu,” vysvětluje Marta Krejčíčková.

Současně byla vyvinuta 3D vizualizace na téma kulinařského zázemí cisterciáků. Formou hry v prostředí virtuální reality si hráč může vybrat ze dvou scén ve dvou obdobích – kuchyni nebo refektář, a to v gotice nebo středověku. V kuchyni je úkolem hráče zatopit pod kotlem a uvařit jeden z nabízených dobových pokrmů. „Tento formát zaujal nejen mládež,” dodává Krejčíčková.

Z regionů až k evropské spolupráci

Projekt Kulinařské dědictví cisterciáků ve střední Evropě sice realizovali pouze tři partneři v intencích malého projektu spolupráce podpořeného z programu Kreativní Evropa Kultura, ale jeho dosah je mnohem širší.

Pozitivní přijetí projektu i v regionech mimo přímé partnery potvrzuje trvalý zájem o téma. Díky inspiraci tímto kulinařským projektem došlo například ve Zwettlu (Dolní Rakousko) a ve Žďáru nad Sázavou k propojení rybníkářské tradice s historickým působením cisterciáků. Rybníční soustava kláštera Zwettl je součástí dědictví regionu Waldviertel a letos získala zápis na seznam Globálně významných systémů zemědělského dědictví (GIAHS) FAO – ocenění za 900letou historii, udržitelnost a přínos pro biodiverzitu. Ve Žďáru nad Sázavou je rybníkářství rovněž typické, zdejší „Žďárský kapr” má národní ochrannou známku a je chován ve vlastních plemenných liniích, což zajišťuje jeho kvalitu a chuť. Tyto příběhy mapuje i zmíněná kuchařská kniha, která dokládá, jak příběh cisterciáků spoluutvářel obraz Evropy.

I když projekt již technicky vzato skončil v říjnu 2025, spolupráce mezi zapojenými subjekty podle Marty Krejčíčkové trvá. „Nejen proto, že nás zavazuje udržitelnost výstupů projektu. Spíše nás k další spolupráci a kontaktům motivuje celkový smysl tématu a jeho využití v reálném životě, které dávno překonalo zdi cisterciáckých klášterů. Další příležitostí pro sdílení nápadů a zkušeností bude setkání evropské sítě CISTERSCAPES v dubnu 2026 v cisterciáckém klášteře ve Vyšším Brodě, kam budou pozváni také partneři z Paris Lodron Univerzität Salzburg. A na talíři se samozřejmě objeví místní produkty, včetně ryb z klášterních rybníků,” uzavírá Krejčíčková.



Kulinařské dědictví cisterciáků



Animation HUB:

Nový online svět animovaného filmu

Animation HUB (AHUB) je nově vznikající online platforma, jejímž cílem je zpřístupnit divákům výjimečné animované filmy. Projekt vznikl z iniciativy české organizace CEE Animation a zaměřit se chce především na ty filmy, které se běžně nevyskytují mimo filmové festivaly. AHUB je historicky první český projekt podpořený ve výzvě Innovative tools and business models programu Kreativní Evropa MEDIA.

V

ýzva Innovative tools and business models je určena na vývoj a šíření inovativních nástrojů a obchodních modelů, které zvýší viditelnost, dostupnost a divácký dosah evropských děl v digitálním věku. Program hradí až 70 % celkových uznatelných nákladů projektu, přičemž jeho délka je standardně tři roky. AHUB tak získal zásadní finanční rámec pro své tříleté období 2025–2027, během něhož vybuduje plně funkční platformu a rozvine mezinárodní spolupráci.

Koordinátorem celého projektu je společnost CEE Animation, která dlouhodobě propojuje a podporuje animovanou tvorbu především v regionu střední a východní Evropy. Projekt byl podpořen celkovou částkou 321 740,45 eur, z čehož CEE Animation získala 160 896,44 eur. Dalšími partnery jsou Društvo Slovenskega Animiranega Filma (Slovensko, 24 005,45 eur), Stowarzyszenie Producentow Polskiej Animacji (Polsko, 42 021,15 eur), Magyar Animacios Producer Szovetseg (Maďarsko, 47 013,98 eur), Asociacia Producentov Animovaneho Filmu (Slovensko, 24 005,45 eur) a Hrvatska Udruga Producentata (Chorvatsko, 23 797,98 eur).

Platforma vzniká jako pečlivě kurátorovaná knihovna, která nejen propojuje diváky s legálně dostupnými filmy, ale zároveň vytváří prostor pro odbornou výměnu mezi profesionály v oboru. AHUB se zaměřuje zejména na krátké filmy, jejichž životní cyklus je často omezen na festivalová uvedení – po skončení těchto akcí bývají sice některé tituly dostupné online, avšak jen obtížně dohledatelné. AHUB má ambici stát se místem, kde tyto snímky nezmizí v zapomnění, ale naopak získají nový život a pozornost publika.

Marona's Fantastic Tale



Bavit i vzdělávat

„Platforma nabídne tematické kolekce, edukační obsah, profily tvůrců a filmové články, které pomáhají vnímat animaci v širším kulturním a uměleckém kontextu. Součástí projektu je také sekce AHUB Pro – určená profesionálům z oblasti animace, kde budou moci prezentovat své projekty, navazovat kontakty, hledat partnery či pracovní příležitosti,“ říká za CEE Animation Lucia Dubravay Trautenberger.

„V současné době pracujeme na jednotné komunikační strategii a vizuální identitě AHUB, které jsou klíčové pro efektivní oslovení rozmanitého publika – od rodičů s dětmi přes filmové fanoušky až po distributory, festivaly a vysílatele. Naším cílem je vybudovat důvěryhodný, inkluzivní a esteticky atraktivní evropský nástroj pro objevování animace,“ dodává Trautenberger.

Zdůrazňuje dále, že cílem projektu není konkurovat velkým streamovacím službám, ale nabídnout přidanou hodnotu – nejen bavit, ale také vzdělávat a posilovat a rozšiřovat již existující komunitu v rámci animace.

Třiletý rozvoj: od spuštění po mezinárodní expanzi

Projekt byl oficiálně zahájen v lednu 2025, kdy se začal formovat projektový tým, definovala se technická infrastruktura a nastavily interní procesy i komunikace s partnery. První rok je věnován budování základů – vylepšení webové platformy, tvorbě vizuální identity a spuštění úvodních PR kampaní. V roce 2026 se spustí profesionální sekce AHUB Pro, rozšíří se filmová databáze a prohloubí se spolupráce s odbornou komunitou prostřednictvím sběru zpětné vazby a analýzy uživatelského chování. Rok 2027 bude zaměřen na posílení dlouhodobé udržitelnosti platformy, expanzi mimo Evropu a zveřejňování dat o dopadu projektu, čímž AHUB upevní svou pozici důvěryhodného hráče v oblasti animovaného filmu.

Vedle samotné databáze nabídne AHUB i pečlivě sestavené tematické výběry. Diváci tak budou moci objevit například český krátký snímek *Rybáři* (2016) od Bány Anny Stejskalové, který poetickým jazykem animace zobrazuje tichý svět rybářů u jezera, chorvatskou animaci *Paranoja Paranoje* (2018) od Katariny Jukić, jež v pěti minutách zkoumá hranice vnímání strachu, nebo francouzský bezdialogový film *Away* (2019) od Gintse Zilbalodise, pozdějšího držitele Evropské filmové ceny, Oscara a dalších za celovečerní kočičí odysseu *Flow*. Emoční sílu animace přináší i rumunský snímek *Marona's Fantastic Tale* (2019) režisérky Ancy Damian, který z perspektivy psa odkrývá sílu vztahů a bezpodmínečné lásky.



Princova cesta





Rybáři

Výběr pro děti a rodiny

Pro nejmladší diváky AHUB připravuje speciální dětský výběr, ve kterém nechybí irský film *Vlkochoďci* (2020), celovečerní fantasy příběh o dívce a její přátelské vlkodlačí společnosti, nebo francouzsko-italský pohádkový snímek *The Bears' Famous Invasion of Sicily* (2019), jehož malebná animace a humorný děj osloví celou rodinu. Malí i velcí diváci mohou také objevovat francouzskou animaci v příběhu opičího prince *Princova cesta* (2019), ti nejmenší si pak zamilují krátký snímek *The Little Seed* (2015), který prostřednictvím jednoduché, avšak působivé grafiky vypráví o zázracích přírody a koloběhu růstu.



Spolupráce s klíčovými partnery ze střední a východní Evropy

Jak již bylo uvedeno, hlavním koordinátorem AHUBu je CEE Animation, které zajišťuje strategické a organizační řízení projektu. Na vývoji se podílí pět hlavních partnerů – národní animátorské a producerské asociace z dalších pěti zemí střední a východní Evropy: Slovinska, Polska, Maďarska, Slovenska a Chorvatska. Každý z těchto partnerů je zodpovědný za místní PR aktivity, rozšiřování databáze, adaptaci vizuální identity a komunikaci s odbornou i širokou veřejností ve svém jazyce. Kromě nich AHUB spolupracuje s přidruženými partnery, mezi něž patří filmové festivaly, vzdělávací instituce a další evropské kulturní platformy.

Ve spolupráci se slovinským partnerem vzniká vlastní systém hodnocení filmů pro dětské publikum. Projekt chápe animaci jako první kontakt dětí s filmovým světem a klade zvláštní důraz na citlivý přístup k této cílové skupině. Nově vyvíjený ratingový systém pomůže přesněji určovat vhodné publikum a podpoří vzdělávání dětí, pedagogů i rodičů.

AHUB je nekomerční, kurátorská platforma, která nenabízí filmy přímo, ale naviguje uživatele na ověřené streamovací služby a online archivy. Díky již téměř 1 800 zařazeným titulům (cílem je překročit 2 000 filmů do konce roku 2025) nabízí široké veřejnosti bohatý výběr výjimečných animovaných snímků přehledně uspořádaných podle témat, věku či stylu, doplněných o rozhovory s tvůrci a edukačními texty. Filmovým nadšencům a festivalovému publiku přináší AHUB kvalitní autorský obsah, často absentující na komerčních platformách. Profesionálové z oboru animace ocení v sekci AHUB Pro jistě i možnost prezentovat své projekty, budovat kontakty a sdílet pracovní příležitosti. Všichni uživatelé mohou vytvářet vlastní playlisty, doporučovat filmy ostatním a aktivně se podílet na rozšiřování databáze.

Díky financování z programu KE MEDIA a strategické spolupráci partnerů je Animation HUB jedinečným projektem, který propojuje diváky, tvůrce i profesionály napříč Evropou. Nabízí kvalitní alternativu k velkým komerčním službám a umožňuje divákům objevovat pestrý svět animace. Více informací najdete na www.animationhub.eu a www.ceeanimation.eu.



Away

Kreativní Evropa je program Evropské unie na podporu kinematografie a kulturních a kreativních odvětví (scénická umění, výtvarné umění, literatura, hudba, film, televize, herní průmysl, kulturní dědictví ad.).

Program Kreativní Evropa se skládá ze tří částí:

část MEDIA – podpora evropské kinematografie a audiovizuálního průmyslu

část Kultura – podpora mezinárodních projektů v oblasti kulturních a kreativních odvětví

mezioborová část – podpora inovativních projektů na pomezí kultury, umění a technologií; podpora zpravodajských médií a mediální výchovy

Celkový rozpočet programu Kreativní Evropa na období 2021–2027 je 2,44 mld. eur. Kromě priorit programu také reflektuje průřezová témata EU, jako jsou ekologická udržitelnost projektů, podpora rovnosti žen a mužů či zlepšení přístupu a účasti osob se zdravotním postižením a sociálně marginalizovaných skupin v kultuře, a to jak pro tvůrce, tak pro zástupce publika.

OKRUHY PODPORY

Finanční podporu může získat každá společnost, organizace či jednotlivec, jejichž projekt splní kritéria stanovená pro přidělení této podpory. O podporu je možné žádat pouze v rámci pravidelně vypisovaných výzev k předkládání žádostí.

Okruhy části MEDIA

CLUSTER CONTENT

European co-development
European mini-slate development
European slate development
Video games and immersive content development
TV and online content

CLUSTER BUSINESS

European Film Distribution
European Film Sales
Talent and skills
Markets & Networking
Innovative tools and business models
MEDIA 360°

CLUSTER AUDIENCE

Films on the Move
European Festivals / Networks of European Festivals
Networks of European Cinemas
European VOD networks and operators
Audience development and film education

Okruhy části Kultura

EVROPSKÉ PROJEKTY SPOLUPRÁCE

Nadnárodní spolupráce na široké škále aktivit v oblasti kulturních a kreativních odvětví

OBĚH EVROPSKÝCH LITERÁRNÍCH DĚL

Literární překlady, jejich propagace a zlepšení přístupu k těmto literárním dílům

EVROPSKÉ SÍTĚ

Celoevropské sítě činné v kulturních a kreativních odvětvích

EVROPSKÉ PLATFORMY

Rozvoj kariéry umělců a oběh uměleckých děl za hranicemi jejich země

CULTURE MOVES EUROPE

Krátkodobé výjezdy a rezidence pro umělce a kulturní profesionály

KASKÁDOVÉ GRANTY

Perform Europe (scénická umění)
GreenBeat Nexus (hudba)
ZMINA: Resilience (podpora Ukrajiny)
Culture Helps (podpora Ukrajiny)

Okruhy mezioborové části

Innovation Lab
NEWS – Media Literacy
NEWS – Journalism Partnerships
NEWS – Monitoring and Defending Media Freedom and Pluralism

Síť kanceláří Kreativní Evropa

Žadatelům o podporu z programu je k dispozici síť informačních a servisních kanceláří Creative Europe Desks (Kanceláře Kreativní Evropa) se zastoupeními v každé členské zemi.



www.kreativnievropa.cz

Kancelář Kreativní Evropa MEDIA

Národní 28, 110 00 Praha 1
tel.: + 420 725 589 080
e-mail: media@kreativnievropa.cz

Kancelář Kreativní Evropa Kultura

Nekázanka 16, 110 00 Praha 1
tel.: +420 770 144 285
e-mail: kultura@kreativnievropa.cz

Stories 4

Autorka textů

Hedvika Petrželková

Editorky

Vladka Chytilová, Anna Dušková

Fotografie

Fotografie pocházejí z archivů Kanceláře Kreativní Evropa a podpořených projektů.

Obálka, grafická úprava a sazba, tisk

Cellula, s. r. o.

Co-funded by
the European Union



Creative
Europe
MEDIA

Vydal

Národní institut pro kulturu jako svou 823. publikaci.

Neprodejný výtisk.

ISBN: 978-80-7008-512-7

© Národní institut pro kulturu, 2025

© Národní filmový archiv, 2025

© Hedvika Petrželková, 2025

